

Els mercats financers, en mans d'impunes especuladors

Monday, September 22, 2008 6:59 PM Carme Jané · elPeriodico.cat

<http://www.elperiodico.com/blogscat/blogs/eliseooliveras/archive/2008/09/22/els-mercats-financers-en-mans-d-2700-impunes-especuladors.aspx>

La decisió dels EUA, la Gran Bretanya, Holanda, Bèlgica i altres països europeus de prohibir temporalment les operacions borsàries de venda al descobert (short selling) mostra fins a quin nivell els mercats financers han caigut en mans de voraçs especuladors, sense cap tipus de control, ni de supervisió dels que teòricament tenen la responsabilitat de vigilar el funcionament correcte dels mercats.

El dubtós comportament d'entitats financeres de nom respectable i d'executius de sous multimilionaris als EUA i a la Gran Bretanya ha desencadenat des de fa més d'un any una crisi financera global, que s'ha traslladat a l'economia real d'Europa i que ja ha causat la pèrdua del lloc de treball a desenes de milers de persones d'ingressos modestos que no tenen cap control sobre els responsables de la seva desgràcia.

La venda al descobert és una operació borsària descaradament especulativa en què un operador ven un grapat d'accions que agafa prestades a canvi d'una comissió, per fer que caigui el seu preu i poder-les comprar després més barates per tornar-les al seu propietari embutxacant-se al mateix temps un substanciós benefici.

Per assegurar-se l'èxit d'aquestes operacions, hi ha qui no dubta a disseminar rumors sobre la companyia afectada. La dràstica depreciació en borsa de la banca belgoholandesa Fortis en les últimes setmanes, per exemple, ha estat associada a la difusió de sospitosos correus electrònics.

La venda al descobert, justificada per nombrosos economistes com a essencial per a la fixació dels preus borsaris i la correcció de valoracions desmesurades, ha estat assenyalada històricament com un dels responsables clau de la gravetat del crac de Wall Street del 1929. Aquest tipus d'operacions són un símbol del funcionament actual dels mercats internacionals (inclosos els del petroli i

les matèries primeres alimentàries), on un volum elevadíssim d'operacions es fa basant-se en actius que no es posseeixen, finançades amb diners prestats que es tornaran amb els beneficis obtinguts de l'especulació.

La negativa fins ara de les autoritats dels EUA i la Gran Bretanya a imposar una supervisió estricta en els mercats, basada en la dogmàtica creença que els mercats s'autoregulen sols (i que no té en compte el cost social d'aquesta autoregulació), ha permès que entitats respectables hagin disseminat pel món hipoteques escombraries embolicades en paquets d'inversió daurats.

Les agències de valoració (ràting), com ara Standard and Poors, Moody's o Ficht, que van avalar com a sòlides aquestes inversions escombraries, a les quals moltes vegades estaven vinculades, segueixen actuant amb la mateixa inconsciència sense que ningú els reclami danys i perjudicis per les seves fraudulentament valoracions. Les mateixes agències van mantenir, per exemple, una bona qualificació al banc d'inversió nord-americà Lehman Brothers fins pocs dies abans de la fallida.

Els màxims executius de les 16 entitats financeres internacionals més castigades per la crisi s'embutxaquen a l'any globalment més de 230 milions d'euros en sous. El principal executiu de Lehman Brothers, Richard Fuld, guanyava ell sol uns 24 milions d'euros a l'any. Cap de les entitats ha imposat fins ara cap penalització a aquests executius que els han fet perdre més de 300.000 milions.

Ni els executius, ni les autoritats reguladores que han fallat en la supervisió pateixen les conseqüències del dany causat. Els errors sempre els paguen altres: els ciutadans, a través de l'ús dels seus impostos per salvar les entitats mal gestionades, de la pèrdua dels llocs de treball i de l'encariment dels seus crèdits. La impunitat és el que permet que aquestes pràctiques es perpetuïn.